

СЕРГЕЙ ИГНАТОВ - ИСТИНСКАТА КАДРОВА КАТАСТРОФА НА ГЕРБ

Лъчезар Аврамов, доктор на физическите науки

”Игнатов напуска поста си поради системна липса на диалог и комуникация с БАН и СУ” – колкото по-скоро се появи това съобщение на пресцентъра на Министерски съвет, толкова по-добре, както за научната общност, така и за Министър-председателя, а най-добре – за Държавата.

Извън всякакво съмнение е, че една млада партия като ГЕРБ, натоварена с толкова голям кредит на електорално доверие, ще има кадрови проблеми при управлението на страната. Затова на скандалите от различен калибър, свързани с ръководни лица на различни нива като Божидар Нанев, Ана-Мария Борисова, Божидар Димитров, Румяна Желева и други калинки, трябва да се гледа с разбиране. Щетите, нанесени от тези кадрови грешки са възстановими или са в сферата на моралните загуби, които у нас не се смятат за първостепенни.

Не така стои въпросът с министъра, на когото е доверено да гради политиката на България за приобщаване към Европейското общество, основано на знанието. На него са възложени ключовите фактори за изпълнение на стратегия „Европа 2020” – науката, иновациите и качественото образование. Нека погледнем как се справя министъра с тези отговорности.

На 3 ноември Министерският съвет прие проект на Националната програма за реформи за периода 2010-2013 г. „За ускорено излизане от кризата България следва изцяло да преориентира политиката си към повишаване на конкурентоспособността” – пише там. В документа се констатира че „липсата на консистентна и целенасочена политика в областта на науката и иновациите доведе до намаляване на разходите до 0.49% от БВП през 2008 г., от които 0.33% - публични” и като Национална цел номер 2 – „амбициозна, но постижима” е дефинирано постигане на инвестиции в научна и развойна дейност в размер на 1.5% от БВП.

По странната логика на политическата практика, точно един месец по-късно, Парламентът прие закона за Държавния бюджет за 2011 г., в който е формулирана основната цел, обхващаща мандата на същото това правителство - „ориентиране на публичните разходи в посока на стимулиране на факторите, ускоряващи икономическия растеж в съответствие с обновената Лисабонска стратегия”. Като първа стъпка за увеличение на публичните инвестиции в наука, те са намалени на 0.18 % - почти двойно! За образование – също! Бюджетните прогнози за следващите две години утвърждават същите нива. Текстовете за приоритета на науката, иновациите и качественото образование не съществуват.

В нормална държава, разбира се, за министъра на науката и образованието не би имало друг достоен ход, освен оставка. Обаче нормална е държавата, в която всеки министър се грижи за развитието на поверената му обществена сфера, не и България!

Информационното общество ни дава възможност да надникнем в стенограмата от заседание на Министерския съвет на 5 май 2010 г., на което се обсъжда Рамкова позиция на Република България във връзка със стратегията "Европа 2020".

„СЕРГЕЙ ИГНАТОВ: България е на последно място по иновации и конкурентоспособност в Европа. Предвид финансовата криза и практиката през последните години, смятам, че повече от 0,6 на сто ние няма да достигнем. Това означава при нас да очакваме да навлезе нова култура, но не виждам как за тези десет години ще има такава драстична промяна, която ще доведе до това.

ТРАЙЧО ТРАЙКОВ: В тази точка са заложили за иновации от 0,6 на сто, с което ние твърдо не сме съгласни. Според Европейската комисия минималното за България би

дфн Лъчезар Аврамов,

Сергей Игнатов – истинска катастрофа на ГЕРБ, 21.01.2011 г., ©ИРИОН

трябвало да е 1,4 на сто. Европейската цел 2020 е 3 на сто. Ние смятаме, че трябва да е между 1,4 на сто и 2 на сто.

БОЙКО БОРИСОВ: Приема се точка б с предложението на Трайчо Трайков”.

Потресаваща безпомощност!

След като е ясно, че научната и образователната политика са непонятни територии за настоящия министър, нека се опитаме да видим, как се проявява поне като администратор. Над 80% от изследователската дейност в страната се провежда в БАН и Софийския Университет, там се подготвят и най-високо квалифицираните специалисти и очевидно това са основните му партньори в реформата.

Избрани страници от диалога с БАН:

„Казано бе в прав текст, на срещата в Цюрих, че академии в този вид няма да има в Европа. Защото изследователските звена ще са част от вузове. Това е европейската политика”. (30 януари 2010 г.). Асоциацията на ръководители на европейски научни съвети (EUROHORCS) отговаря - ”Ролята на академиите не е била главен въпрос за разглеждане на работната среща на високо равнище в Цюрих”. Или не е разбрал или е излъгал!

„БАН все пак ще има бюджет за 2011 г., докато Австрийската академия на науките от 1 януари няма да получава бюджет по решение на австрийското правителство.” (09 ноември 2010). Беатрис Карл - министър на образованието и науката на Австрия отговаря - „Точно обратното, австрийската академия на науките се причислява към ключовите области, при които не само няма да има намаление, а ще има увеличение на бюджета”. Или не е разбрал или е излъгал!

„Аз просто не знам защо учените на академията стоят по два месеца в неплатен отпуск, а всъщност в сметките на БАН има 20 млн. лева”. (22 ноември 2010). Има, но това са средства на възложители по договори, а не пари за заплати. Или не е разбрал или е излъгал!

„Смятам да се приложи следният механизъм - да дадем право на институтите да сключат истински рамкови договори с избрани от тях университети. Те да формират общ научен съвет, да координират изследователската и учебната си дейност” (01 февруари 2010). Това право винаги се е ползвало във всичките му аспекти. В отчета на БАН за 2009 са отбелязани 70 000 лекционни часа, 33 000 часа упражнения в различни университети. Тук просто не е прочел и не е разбрал!

„Дадохме пари на БАН, а академиците си гласуваха пенсии от по 2400 лева”. (13 май 2010). Това са възнаграждения, определени от Министерския съвет, след пенсиониране на академиците и нямат нищо общо с БАН. Тук е разбрал, но просто е излъгал!

„Ще се сложи край на практиката, когато печелят проекти институтите, един процент от тях да отива към централно управление” (22 ноември 2010). Никога, никакъв процент от спечелени проекти не е отивал в централно управление. Знае, но просто лъже!

В едно отворено писмо, публикувано наскоро, пише: „Министърът не притежава качества, които да му позволят да се справи със сегашните проблеми пред висшето образование и науката. Той опитва да противопоставя средното образование на висшето, учителите - на преподавателите в университетите, асистентите - на професорите, изследователите в БАН - на университетските преподаватели. Използва политически инсинуации или по-скоро клевети...”. Може би ще помислите, че това писмо е на БАН, но не е! Писмото е на Академическият съвет на Софийския университет.

Съобщение на МОМН: „На 10 януари министър Сергей Игнатов организира среща на действителните членове на Академията. На срещата министър Игнатов ще представи Стратегията за наука и ще постави началото на дискусиата по нейното приемане”. Срещата се състоя. Мислите че Стратегията беше представена? Лъжете се! И на следващата среща, насрочена за 24 януари, няма да бъде представена.

В едно обаче, Сергей Игнатов е несъмнено прав - не може да се очаква нова култура по отношение на науката, иновациите и образованието. Особено при този министър – истинската кадрова катастрофа на ГЕРБ!